І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXVII. Ч. 47. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 11-го БЕРЕЗНЯ 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 11, 1960 No. 47. VOL. LXVII.

ЗДА НЕ ДУМАЮТЬ ПОКИЩО ЗРИВАТИ ДИПЛОМАТИЧНИХ ВЗАЄМИН З КУБОЮ

Вашингтон. — Державний секретар Крістіян А. Гертер, виступаючи в середу дня 9 березня ц. р., під час пресової конференції у Вашингтоні, заявив, що уряд З'єдинених Держав не обмірковував досі справи зірвання дипломатичних взаємин з Кубою, але ж водночас із цим ствердив, що до цього може пройти, якщо такого заходу будуть вимагати обставини. Які мали б бути обставини; державний секретар не виявив, кажучи, що ЗДА все ж таки сподіваються добитися поправи дипломатичних взаємин з Кубою з допомогою дипломатичних переговорів. Склав свою заяву в справі Куби Гертер в час найбільшого розпалу і посилення антиамериканської кампанії, веденої офіційною кубинською пресою і радіо і в час дальших безупинних виступів Кастра й інших членів його уряду з найдивовижнішими обвинуваченнями проти ЗДА. Торкаючися справи поїздки президента Айзенгавера до Південної Америки, державний секретар подав до відома, що Президент зустрівся там багато разів із висловами турботи і побоювань щодо започаткованої Фіделем Кастром антиамериканської політики. Однією із дальших тем питань і відповідей під час пресової конференції Гертера була справа економічної допомоги для країн Південної Америки. Гертер ствердив, що безпосереднім вислідом останньої поїздки Президента до Бразилії, Арґентини, Чіле й Уруґваю буде збільшення американської економічної підтримки для країн Південної Америки, тим більше, що уряд ЗДА визнає вповні потребу заанґажування державного і приватного американського капіталу в економічну розбудову і розвиток південноамериканських країн. Першим практичним заходом в цьому напрямку буде запроєктоване вже створення Міжамериканського Банку з початковим капіталом в сумі одного більйона долярів. Цей банк почне уже незабаром діяти і буде уділювати позички бажаючим країнам Південної Америки. Допомагатиме видатно в цьому напрямку теж Експортово-Імпортовий Банк ЗДА, який востаннє збільшив суму своїх позичкових капіталів до двох більйонів долярів. На 36 питань, поставлених Гертерові, вісім питань торкалися справи погіршення взаємин з Кубою, чотири справи економічної допомоги Південній Америці, а решта питань проблем закордонної політики ЗДА, зокрема справи Берліну.

Палата починає дебати над законопроєктом про громадянські права

Вашингтон. — Палата Репрезентантів почала дебату над законопроєктом про охорону громадянських прав. Сподіваються, що Палата в найближчому тижні прийме цей законопроєкт, і тоді Сенат зможе його прийняти без дебат і відослати до підпису Президента. Проєкт Палати є трохи вужчий від законопроєкту в Сенаті. Палатний проєкт має такі важливі пункти: 1) Злочином буде всяке вмішування до рішення федерального суду про сеґреґацію шкіл. 2) Місцеві виборчі комісії мусітимуть на жадання показувати виборчі списки і матеріяли федеральним інспекторам, коли будуть нарікання на виборчі надужиття. 3) Мали б бути визначені третейські судді, які ділили б в тих виборчих районах, де були виборчі зловживання. Сенат перервав обструкційне засідання на те, щоб вшанувати пам'ять померлого сенатора з Ореґону Ричарда Л. Нюберґера. 10-го березня Сенат має голосувати в справі обмеження обструкційних промов південних сенаторів. Гадають, що важко буде знайти більшість двох третіх присутніх сенаторів, щоб припинити дебати та приступити до голосування. Сенат починає вичікувати на рішення Палати в цій справі, бо тоді легше буде переформувати палатний проєкт, який є лагідніший для південних опозиціонерів.

Крайове Товариство Продуцентів проти поліпшення соціяльного забезпечення для старших

Ню Йорк. — Представник Крайового Т-ва Продуцентів остерігає проти нерозумної політики федерального уряду „злібералізувати систему соціяльного забезпечення для осіб старших віком" і рекомендує добровільне забезпечення, яке нібито має бути „більше реалістичне". Не можна поширювати відповідальности соціяльного забезпечення, яке вже тепер становить $360 більйонів, на 50 більйонів долярів більше, як все заборгування в цілій країні, а на те все є тільки $21 більйон фондів. Представник Т-ва Продуцентів критикує законопроєкт конгресмена Форанда, який проєктує шпитальне лікування для всіх тих, що дістають пенсію соціяльного забезпечення. Цей законопроєкт є „інфляційним" на думку продуцентів, він коштував би тепер коло двох більйонів долярів річно, а в 1980 році — $7,500,000,000. Продуценти радять приватне забезпечення, з якого могли б користати всі старші особи вже за кілька років.

В АМЕРИЦІ

● **Сенатор - республіканець** із Ню Йорку Кеннет Б. Кітінґ „мав службу" в Сенаті і мусів цілу ніч сидіти під час того, як опозиційні сенатори виголошували промови, продовжуючи наради і не допускаючи до ухвалення законопроєкту про охорону громадянських прав. Він так втомився, що ранком 8-го березня здорово заснув у своєму кріслі, незнаючи, що біля нього діється.

● **Міська рада в Ню Йорку** до червня 1960 року має видати один мільйон долярів на інсталяцію нових ламп в тих районах Бруклина, Бронксу і Квінсу, в яких бувають доконувані злочини вночі, коли безкарно діяти можуть злочинці. Мають заінсталювати 3,000 ламп. Дотеперішні досліди виявили, що краще освітлення зменшує число злочинців.

● **Д-р Гаролд Т. Гайман** пише в щоденниках Пресового Консерну Скріппса-Говарда, що дуже часто сам людський організм диктує людині, що їй потрібно їсти. Він каже, що одноманітна дієта впродовж довшого часу не є здорова для людини, і тому лікарі повинні приписувати різноманітні харчі навіть тоді, коли треба зменшити вагу пацієнта при допомозі низькокальорійної дієти.

● **Комісія людських відносин** у Филаделфії, Па., надрукувала летючки, які роздає негритянському населенню, закликаючи його шукати домів у чисто білих дільницях та втікати з чорного ґета, бо тільки тим способом можна добитися рівних прав із білим населенням. — „Старайся купити дім, де не живуть негритянські родини". — пишеться в цій летучці.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ І КУЛЬТУРНА КОМІСІЯ УНС ВІДБУЛИ НАРАДИ, ВШАНУВАЛИ Т. ШЕВЧЕНКА

Союзівка, Керґонксон. — У Шевченківський день в середу 9-го березня, Головний Екзекутивний Комітет і Культурна Комісія Українського Народного Союзу відбули на цій своїй, вкритій грубою верствою білого снігу оселі, свої чергові наради, започаткувавши їх складенням вінка біля здвигненого там в 1957-му році пам'ятника патрона УНСоюзу, Тараса Шевченка. Вшанування пам'яті Тараса Шевченка в 100-річчя його смерти в наступному, 1961-му році було також одним з предметів нарад, що ними проводив головний предсідник УНС Дмитро Галичин та в яких, крім нього, взяли участь заступники головного предсідника Иосип Лисогір і Анна Герман, головний секретар д-р Ярослав Падох та головний касир Роман Слободян, як також голова Контрольної Комісії д-р Володимир Ґалан і ред. А. Драган. Екзекутивний Комітет УНС, продовжуючи наради, що відбулись в головній канцелярії 24-го лютого ц. р., розглянув та вирішив цілий ряд організаційних і фінансових проблем, зокрема справу деякої підвишки дивіденд для членів в наступних роках, завершення організації союзових Окружних Комітетів, посилення організаційної праці у зв'язку з теперішньою кампанією для збільшення кількости членства до 75,000, справу організаційних курсів для організаторів і секретарів Відділів УНС, що відбудуться в днях від 11 до 17-го червня ц. р. на Союзівці, справу річних нарад Головного Уряду УНС, що відбудуться в половині травня ц. р. в Торонті в Канаді, підготову Союзівки до нового літнього Сезону і ряд інших проблем. На нарадах Культурної Комісії віддано найбільше уваги справі публікації англомовної Енциклопедії Українознавства, кінцева редакційна підготова першого тому якої саме тепер завершується. Дальше обговорено: видання також англомовної ілюстрованої історії України в образках для дітей; видання, разом з НТШ ювілейного Шевченківського збірника й двох збірок, української і англомов. поезій Шевченка для молоді та ін. Окрему увагу приділено культурній праці Відділів УНС і їх Окружних Комітетів, рішено продовжувати видання Бюлетеню Культурної Комісії для полегшення культурної активности у Відділах, обмірковано можливості дальшого вдосконалювання курсів українознавства на Союзівці та ряд інших справ, зв'язаних з культурною активністю і можливостями та потребами нашої спільноти. Наради закінчено пізно ввечорі.

Атомовий підводний човен „Сарґо" переплив попід Арктикою

Гонолюлю, Гаваї. — Американські підводні човни можуть знову похвалитися великим успіхом, бо підводний атомовий човен „Сарґо" 5-го лютого переплив попід Арктику, зробивши 6,000 миль попід льоди Північного бігуна впродовж 31-го дня і 4-ох годин та з тріюмфом вернувся до порту в Перл Гарборі. Командував підводним човном „Сарґо" ляйтенант комодор Джан Г. Ніколсон, маючи під собою 9 офіцирів залоги, 94 моряків і 7 цивільних науковців і техніків. Він доказав, що американські підводні човни можуть перепливати Арктику вліті чи взимі, не зважаючи на лід. „Сарґо" доказав, що він може випливати на поверхню води, щоб випустити керовані ракети, якщо б зайшла потреба.

Кеннеді і Ніксон здобули рекордово великі числа голосів

Вашинґтон. — В політичних колах столиці уважають, що массачусетський сенатор Джан Ф. Кеннеді своїм рекордовим успіхом у правиборах в Ню Гемпширі, де здобув 42,969 голосів, вибився на перше місце між демократичними кандидатами. Голова Демократичного Крайового Комітету Пол М. Ботлер сказав, що перемога Кеннеді має багатомовне значення. Досі число голосів республіканського кандидата в тому стейті відносилося до числа голосів демократа як 2 да 1, а тепер Ніксон може протиставити 42,969 голосів сенатора Кеннеді тільки 65,477 голосів. Правда, число голосів, здобутих Ніксоном є редордово високе, бо досі тільки президент Айзенгавер в 1956 році здобув був в тому стейті 56,464 голоси, що було рекордом для того року, але сенатор Кеннеді вспів на два рази збільшити число демократичних голосів в порівнянні з дотеперішнім рекордом. Всі признають, що Кеннеді готов бути найменований на кандидата на президента вже в перших голосуваннях.

Ніксон вірить, що Кеннеді буде демократичним кандидатом

ПІСЛЯ ПРАВИБОРІВ У НЮ ГЕМПШИР. — Ліворуч — віцепрезидент Ричард М. Ніксон вдоволений вислідом правиборів. Праворуч учасники кампанії за сенатором Кеннеді.

Вашинґтон. — Віце-президент Ричард М. Ніксон заявив, що вже тепер можна сміло передбачити, що массачусетський дем. сенатор Джан Ф. Кеннеді буде найменований на демократичного кандидата на президента на демократичній конвенції в липні ц. р. в Лос Анджелесі. Ніксон гадає, що Кеннеді напевно переможе на конвенції більшістю 60 відсотків, де проти нього виступатиме демократ сен. Гюберт Г. Гомфрі з Міннесоти. На думку віце-президента Ніксона римокатолицька релігія сен. Кеннеді дасть йому повну перемогу в стейті Висконсин, де правибори відбудуться 5-го квітня В інших стейтах, із некатолицьким населенням, виборці можуть не голосувати на Кеннеді внаслідок його католицької релігії.

У ЗВ'ЯЗКУ З ВІДВІДИНАМИ ХРУЩОВА, ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД „ЗАПРОШУЄ ВІДДАЛИТИСЬ" УСІХ „ЗАПІДОЗРЕНИХ В АНТИКОМУНІЗМІ"

Від Редакції: Нижче друкуємо черговий репортаж нашого паризького кореспондента, який говорить сам за себе. Ред О. Д-вич інформує, що він припадково виїхав з Парижа на коротку відпустку в горах Савої, але тому, що саме в тому часі французький уряд — за його словами — „запросив віддалитись" з Парижа багатьом „запідозрених в антикомунізмі", то він рішив тим часом продовжити свою відпустку. З Парижа наспіла вістка що там уже „запросили віддалитись" на Корсику таких відомих наших громадян і діячів: ред. Миколу Ковальського, інж. Симона Созонтова ред. Романа Голіяна, ред. Олександра Бойкова, п. Івана Поповича, п. Аркадія Жуковського, проф. Шумовського, і. Володимира Коваленка, п.п. Могилівського, Вацуцу, Лазовинського і Клеменюка, а ген Олександер Удовиченко залишився дома під доглядом влади. В повідомленні висланім 6-го березня ц. р., сказано, що в кожній хвилині очікується висилки цілого ряду інших „запрошених віддалитись" на час відвідин Хрущова.

В горах Савої, Франція, (О. Д-вич). — М. Хвильовий називав Україну „голуба Савоя". Що Україна голуба під безкраєю синявою нашого незрівняного неба — це правда. Але важко сказати, що має спільного безмежна рівнина нашого степу з темно-зеленими лісами французької Савої, або зі скелями її верхів, над якими панує Монблян. Спільне між нашою Батьківщиною і Савоєю хіба те, що вони — хоч і дуже по-різному — чудові й незабутні.

Ваш паризький кореспондент опинився в горах Савої доволі випадково. Не тому, щоб побачити, як ця земля святкує століття прилучення до Франції, а просто, щоб дати змогу дітям і собі викашляти всі бруди Парижу, що осіли в горлі й легенях. Запланований на 9 днів побут — зовсім несподівано продовжився. На як довго — невідомо.

Нехай читачі прабачать ці побутові деталі чисто приватного характеру, але вони потрібні для пояснення, чому ця кореспонденція паризького кореспондента не з Парижу. Справа дуже проста:

Вже давно, ще з часу поїздки Микити Хрущова по ЗДА, було відомо, що на випадок його приїзду до Франції, поважне число чужинців, а точніше кажучи — еміґрантів з країн, що опинилися під московською окупацією, — будуть арештовані. Але хто й коли — *не було відомо*. Справа бо складна: не можна ж задушити все життя еміґрації тільки з тієї причини, що Хрущов вирішив відвідати Париж, нехай і на запрошення президента Франції. І такої тенденції французька влада не мала і не має. Не видано ніяких заряджень ні для організацій, ні для преси.

Але від часу вбивства короля Югославії Александра і мін. Барту, Франція ввела звичай, що став неписаним законом: заарештовувати всіх підозрілих на час побуту тієї чи іншої особистости. Підозрілих, чи запідозрених в ворожості до даної особи. Так в час побуту по війні Тіта, арештовано кільна десятків еміґрантів з Югославії, а соткам наказано не рухатися з місцевости їхнього замешкання. Тоді це називалося арештуванням „противників Тіто".

З Хрущовим діло гірше. Важко заарештувати „противників Хрущова", бо тоді треба було б виарештувати три четверті частини населення Франції... Тому тепер нас називають „800 тих, що їх затримують на час приїзду Хрущова". Але дуже гарно висловився один вечірній часопис, називаючи нас — „запідозреними в антикомунізмі". Цей евфемізм — вартий наголовку.

Відомо, що шеф охорони Хрущова, ген. Захаров, домагався арешту тисяч. Вигадував він різні історії і відомо, що відкинено аж 8 його проєктів подорожі й заходів безпеки. Врешті устійнено, що Хрущов об'їде всю Францію, роблячи 2,000 миль. На його дорозі скрізь будуть проведені арешти „запідозрених в антикомунізмі". Тих „запідозрених" вибрано 800-1000, по списках французької адміні-

(Закінчення на стор 4-ій)

ЗДА закупили в СССР товарів на $ 28,300,000, а продали на $ 7,600,000

Вашинґтон. — Департамент торгівлі повідомляє, що ЗДА в 1959 році привезли із СССР товарів за $28,300,000, а експортували до СССР в тому самому році товарів на суму $7,600,000. Це було більше як на 50% більше як в 1958 році, коли привіз виносив дол. 17,600,000. Досі найбільший експорт був в 1950 році — $38,300,000. Так само і експорт в 1959 році був більше як вдвоє більший в порівнянні з 1958 роком. Найнижчий експорт ЗДА до СССР був в роках 1952 і 1954, бо тоді виносив тільки $20,000. Збільшення торгівлі з СССР можна завдячувати деякому політичному відпруженню після візити Хрущова. Та коли взяти до уваги, що американський експорт в 1959 році становив понад 17 більйонів долярів, тоді навіть збільшена торгівля ЗДА із СССР становить маленьку частинку одного відсотка з загальної вартости торгівлі з закордоном, і немає вигляду на більшу зміну в цій ділянці, як недавно казав секретар торгівлі Фредерік Мюллер.

Президент Ґвінеї ніби не знає, що зробив його амбасадор

Бонн. — Західньо - німецькі чинники не знають, що думати про поведення президента муринської держави Ґвінеї та її амбасадорів — стверджують західні обсерватори в столиці Західньої Німеччини. Річ іде про визнання Ґвінеєю, як першою некомуністичною і африканською державою комуністичного режиму в Східній Німеччині. Про цю подію докладно подала східньо - німецька пресова аґенція, навівши буквально заяву ґвінейського представника д-ра Сейду Конте, який, представляючи свої вірчі грамоти комуно-німецькому „президентові" Піхові, говорив про „великий привілей і честь", що він служитиме в Східній Німеччині, як перший амбасадор Ґвінеї. Тому, що Західня Німеччина має за принцип зривати дипломатичні взаємини з тими, що визнають східньо-німецького сателіта за окрему державу, Аденауер велів своєму амбасадорові в Конакрі в Ґвінеї д-рові Гербертові Шредерові негайно вернутись до Бонну. Коли ж він зголосився в президента Ґвінеї Секу Туре, той ніби-то заявив, що він нічого не знає про поведення названого вгорі д-ра Сейду Конте в Східній Німеччині. Західньо - німецький міністер закордонних справ фон Брентано викликав із Парижу ґвінейського амбасадора Наві Юлю, який репрезентує ту наймолодшу державу однаково у Франції, як Західній Німеччині. Той, приїхавши, відмовився подати будь-які подробиці цієї таємничої справи, а покликався лиш на президента Секу Туре, який, мовляв, все з'ясував. Німецькі газети пишуть, що ґвінейський президент не сподівався такої негайної і рішучої реакції Західньої Німеччини і всієї західньої преси на той комунофільський крок і тепер старається якось залагодити справу.

ЗАХІД ТИМЧАСОВО ВІДМОВИВСЯ ВІД ВИСОКИХ ЛЕТІВ ДО БЕРЛІНУ

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер, докладно розглянувши проблему летів до Берліну на висоті понад 10,000 стіп, проти чого завжди завзято протестували Совєти, — прийшов до переконання, що для таких летів „нема в теперішньому часі оперативної конечности". Таке заявив на своїй останній пресовій конференції в минулу середу 9 березня державний секретар Крістіян Гертер. Тому, що недавно газети повідомили, що ЗДА, Англія і Франція рішили відновити такі лети і що ті газетні повідомлення викликали навіть заяву речника совєтських окупаційних властей у Східній Німеччині (за тією заявою — такі лети були б „порушенням повітряної суверенности" Східньої Ндмеччини")—заява державного секретаря викликала серед журналістів велике здивування. Однак, відповідаючи на додаткові запити, державний секретар Гертер далі підкреслив, що ніякої постанови щодо переводження таких летів не було. Газети у своїх коментарях стверджуюдь, що Гертер має рацію, бо формального рішення і офіційного нотифікування Совєтів про таке рішення дійсно ніколи не було. Водночас Гертер кількакратно зазначив, що, зрештою, західні держави далі стоять на становищі, що вони мають повне право переводити лети до Берліну на такій висоті, як це буде потрібне і бажане, і що вони будуть користуватися висотою понад 10,000 стіп, як тільки це покажеться з оперативного боку потрібне. Щодо поневолених погроз Хрущова, що Совєти підпишуть з Східньою Німеччиною сепаратний мир, якщо західні держави не захочуть підписати мирового договору з „двома Німеччинами", то Гертер ствердив, що Хрущов робив такі заяви вже неоднократно. Однак у теперішніх погрозах Хрущова нема ультимативного терміну. Гертер одверто признався, що він не знає, скільки в погрозах Хрущова є пропаґанди, призначеної для внутрішнього комуністичного ринку, а скільки дійсного політичного рішення. Зрештою, Гертер, очевидячки з уваги на недалеку зустріч із Хрущовим, не захотів вглиблюватись в аналізу чванькуватих і погрозливих Хрущових заяв. — З інших справ, що були заторкнені на тій пресовій конференції Гертера, згадувалось про арабсько-ізраїльський конфлікт, головно на тлі заборони Ізраїлеві користуватись Суезьким каналом, — про комуністичну кампанію проти американсько-японського договору та про недалеку нову конференцію роззброєння. Гертер висловив тверде переконання, що на тій конференції міжнародного роззброєння всі 5 заступлених там західних держав виступатимуть солідарно одностайним фронтом.

Вислід конференції роззброєння залежить виключно від Хрущова

Париж. — 15-го березня ц. р. починається в Женеві нова міжнародна конференція роззброєння з участю по п'ятьох делеґатів Заходу і Сходу. Відомо, що совєтська делеґація і її сателітні підголоски мають „готовий" плян, з яким виступлять в Женеві, себто пропозицію Хрущова на „ґенеральне і тотальне" роззброєння, що його ніхто не може брати поважно. Зате західні держави все ще не погодились щодо подробиць спільного пляну, головно з уваги на становище Франції, яка — підготовляючись до продукції власної атомової зброї — заінтересована спеціяльно підходом до атомового роззброєння, особливо атомових ракет, що їх Франція не має. Призначені на ту конференцію роззброєння делеґати всіх 5-ох західніх держав переїхали з Вашинґтону до Парижу, де вони буквально вдень і вночі намагаються вирівняти свої розбіжності. Але французи слушно звертають увагу, що головний голос в цілій справі роззброєння матиме передусім — Хрущов. І тому вони радять не квапитися з остаточним сформулюванням свого пляну в усіх подробицях, а почекати, поки так само 15-го березня ц. р. до Парижу приїде Хрущов.

Західні міністри відбудуть наради перед зустріччю з Хрущовим

Вашинґтон. — Від 12-14-го квітня ц. р. відбудуться у Вашинґтоні наради міністрів закордонних справ у зв'язку з призначеною на травень цього року у Парижі конференцією „на вершинах". Першого дня у цій нараді візьмуть участь державний секретар Гертер, англійський міністер закордонних справ Селвин Ллойд і французький міністер Моріс Кув де Мурвіль. Наступного дня приєднається до них ще західньо - німецький міністер закордонних справ Гайнріх фон Брентано, а в третьому дні нарад візьмуть участь ще міністри Канади й Італії, себто цих двох країн, які разом з ЗДА, Англією і Францією є західніми учасниками конференції для міжнародного роззброєння. Ця західня дипломатична активність збільшена ще відвідинами у Вашинґтоні Шарля де Голя та німецького канцлера Конрада Аденауера. У зв'язку з згаданою конференцією „на вершинах" та заповідженою після того подорожжю президента Айзенгавера до Москви, Нікіта Хрущов прислав нового листа Айзенгаверові. Совєтський амбасадор Міхаіл Меншіков передав того листа в державному департаменті в минулий вівторок, але ні американська амбасада ані совєтська сторона не подали покищо нічого ближче про зміст листа.

У СВІТІ

● **У Туреччині** почав відсиджувати свою кару 15-місячної вязниці 72-річний редактор і видавець, Ахмет Емін Яльман, один з найвидатніших турецьких журналістів і демократичних політиків, колишній близький особистий приятель засновника турецької Республіки Кемаля Ататурка. Яльман був раніше членом керівної Демократичної партії в Туреччині і підтримував прем'єра Аднана Мендереса, але почав критикувати його за диктаторські манери. Яльмана засудили за передрук з американської преси критичної статті про політику уряду Мендереса. Яльман попращався з читачами своєї газети, не маючи певности, чи переживе 15 місяців в'язниці.

● **Члени французького парляменту** хочуть настоювати на скликання надзвичайної сесії парляменту для спірних сільсько - господарських справ, всупереч становищу уряду і президента де Голя. Конституція дозволяє послам скликати парлямент, якщо відповідне письмо підпише більше, як половина послів і сенаторів. Де Голь заявив, що коли навіть знайдеться законна скількість французьких парляментаристів для такої акції, він не підпише декрету про скликання парляменту.

● **Криза уряду в Італії** продовжується. Сенатор Аттільйо Піччіоні відмовився прийняти місію створення нового уряду. Газети пишуть, що нема виглядів на швидкий кінець кризи і щораз більше рахуються з можливістю нових виборів в Італії.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
(Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Початок президентських виборів

Хоч американський нарід вибиратиме нового президента З'єдинених Держав щойно 8-го листопада ц. р., проте виборча процедура почалася вже у минулий вівторок першими в країні правиборами в стейті Ню Гемпшир. У складній американській виборчій системі, згідно з 2-ою секцією Конституції, правибори потрібні практично для вибору стейтових делеґатів (електорів) на крайові конвенції обох керівних політичних партій, які визначають офіційних кандидатів на президента і віце-президента. Однак, поруч з цим, у таких стейтових правиборах іде вже голосування над різними потенціяльними президентськими кандидатами, — такими, що самі свою кандидатуру виставили, чи тими, які є стейтовими „фаворитами". Але таке передвступне голосування у правиборах має тільки орієнтаційне значення. Воно не перерішує висліду виборів у крайовій скалі і навіть не обмежує свободи окремих виборців-громадян змінити в дні рішальних виборів свою думку й голосувати за іншого кандидата.

Все ж правибори в Ню Гемпширі завжди притягають до себе особливу увагу тому, що вони перші, і тому, що — за минулими прецеденсами — вони до певної міри віддзеркалюють настрої цілої країни. У вівтіркових виборах в Ню Гемпширі властиво не було виборчої боротьби і виборці не стояли перед жадною складною дилемою. По республіканському боці був тільки один кандидат, віце-президент Ричард Ніксон, який, зрештою, покищо ставиться до виборів назверх пасивно. По демократичному боці сенатор Джон Ф. Кеннеді не мав поважного опонента, бо не міг ним стати Пол Фішер, мало кому відомий фабрикант із Шикаґо. Тому було очевидно, що ці обидва діячі вийдуть „переможцями". Все ж, вислід виборів в Ню Гемпширі дає чимало тем для аналітиків і коментаторів.

Передусім, хоч кількість голосів, що їх дістав віце-президент Ричард Ніксон, більша за число виборців, що голосували в Ню Гемпширі 1956 року за Д. Д. Айзенгавера, проте відношення тих голосів до голосів, які впали за демократа Кеннеді — свідчить в некорисгь республіканського кандидата. Ще прикрішою річчю для Ричарда Ніксона була цілком несподівана в Ню Гемпширі міжпартійна полеміка, що — як твердить Джеймс Рестон — може багато пошкодити Ніксонові в усій дальшій передвиборчій кампанії. Однопартієць і прихильник Ніксона, ньюгемпширський губернатор Веслі Повелл, заатакував Кеннеді, закинувши йому „м'якість" супроти комунізму. Як на доказ цього, він покликався на нібито неґативне становище Кеннеді до конечности оборони Америкою островів Матсу і Квімой у Формозькій протоці і на неґативне ставлення Кеннеді до законопроєкту про право стейтів на власну руку боротися проти підривних елементів на стейтовому терені. Однак, демократи, надзвичайно чулі на пункті закидів будьякої „м'якости" супроти комунізму, озлоблені особливо на Ричарда Ніксона за його передвиборчу кампанію ще в 1952 році, в якій він досить неперебірливо орудував цим закидом. Республіканці виграли вибори завдяки популярності особи Д. Д. Айзенгавера, за якого голосували також так звані незалежні, що, зрештою, в більшості схиляються до демократів. Без отих незалежних голосів республіканський кандидат на президента не має в Америці шансів бути вибраним. Отож і Ричард Ніксон оминав в останніх роках усяких таких виступів, що були прикметні „старій гвардії" республіканців ,не стравній для демократів і незалежних ліберальних кол. Тому зрозуміло, що він негайно відсепарувався від виступу свого однопартійця губернатора Повелла і виступив в обороні демократа Кеннеді. Все ж, каже Рестон, Повелл зробив велику прислугу демократам, бо своїм виступом може відстрашити від республіканського кандидата усіх незалежних виборців, які вважають, що закид прокомуністичної „м'якости" є несправедливим очорнюванням.

До 8-го листопада ще далеко. Настрої можуть ще кількакратно змінитись. Важливе те, що передвиборча кампанія вже почалася — і формально і фактично.

Комуністичне беззаконня

Одним із совєтських льозунґів, повторюваних на всі лади, стала останнім часом фраза про „соціялістичну законність", що її органи совєтської влади дотримуються, мовляв, просто з батьківською любов'ю і турботою і з порушеннями якої вони буцімто наполегливо борються. В совєтській пропаґанді досягнення сї „соціялістичної законости" представлені як щось надзвичайне, рівного чого немає ніде у світі. Але, як тільки поглянути ближче за лаштунки совєтської дійсности, то про ніяку „соціялістичну законність" говорити не доводиться, бо порушення цієї законности перейшли вже в загальну систему, що її можна схарактеризувати одним коротким словом — беззаконня.

Низку характеристичних для цієї системи беззаконня прикладів подав недавно не хто інший, як сам таки заступник прокуратора Української ССР В. Стеценко. У своїй статті, надрукованій в московських „Ізвєстіях" з 2-го березня п. н. „Помилок могло й не бути", він дав вибірку фактів, просто неуявних в умовах справжнього правопорядку.

Як виявляється з поданих ним фактів, громадянська свобода у прославлюваній совєтською пропаґандою комуністичній системі гарантована так широко, що людина — не має права переїжджати з однієї місцевости в другу без т. зв. обхідного листа, на якому мають стояти підписи та печатки всіх комунальних і державних установ для підтвердження, що переїжджаючий заплатив усі свої складки і зобов'язання. В деяких районах трапляються навіть такі факти, що охочим одружитися відмовляють у записі в ЗАГС-і, поки вони не принесуть посвідчення, що їхні батьки заплатили вже прибутковий податок.

Згаданий заступник прокуратора наводить далі низку фактів, що різні районові і сільські установи, всупереч скасуванню обов'язкових здач сільсько - господарських продуктів, накладають безправні контингенти на мешканців сіл, вимагаючи від них поголовної здачі картоплі та інших сільсько - господарських продуктів. У Свердловському районі Луганської области директори шкіл, згідно з наказом партійної влади, звеліли дітям принести до школи щонайменше по 5 яєць, і батьки, щоб виконати цю драчку, мусіли купувати яйця на чорному ринку.

До якого безглуздя доведена совєтська система карання хоч би й за найменші порушення, покажуть наведені В. Стеценком факти, що в Прилуцькому районі Чернігівської области селян карають за неприсутність на зборах колгоспного правління десятками трудоднів, що їх вони мусять відробляти. Голова обласного Полтавського виконкому додумався навіть до того, що „реґулюючи" торгівлю між Полтавською й іншими областями, заборонив продавати і купувати на території Полтавщини худобу, курей, яйця і цукор. Унаслідок це привело до справжніх облав на людей, які купили якісь харчі і везли чи несли їх із собою, і до відбирання їх „соціялістичнозаконним" способом.

Як виходить із статті В. Стеценка, спричинниками усіх цих „порушень соціялістичної влади" є обласні і районові „виконкоми", значить органи партійної влади. Ця обставина доказує ,що всі ці „порушення" не є ніякими помилками чи недоліками, а тільки найбезпосереднішим і найсутнішим продуктом цілої комуністичної системи — беззаконня.

КУБА ЙДЕ ШЛЯХОМ ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ

За сто миль від американського узбережжя щораз твердіше всадовлюється головна кватира міжнародного комунізму на Західню півкулю. Те, що за останніх чотирнадцять місяців мало місце на Кубі, важко направити й за десять років, пише Лоренс Суливен, вашингтонський співробітник журналу „Кришчен Ікономикс". Сім мільйонів кубинського населення і по сьогодні несвідомі того, що сталося на їхньому соняшному острові 26-го листопада 1959-го року. А саме того критичного дня кубинська революція сягнула по найістотнішу частину державної машинерії, її банки та фінансові ресорти. Того дня Фідель Кастро призначив майора Ернеста Гевару, довголітнього комуністичного авантюрника, знаного в кількох державах Латинської Америки — президентом кубинського Державного Банку.

Того дня, немовби на помах маґічної палички, перед тією безоглядною (але фаховою у фінансових справах) людиною відкрилися всі золоті й срібні резерви Куби, всі міжнародні конта, всі приватні депозити кубинських та чужинецьких багатіїв, а також сірих обивателів - ощадників. Кубинська революція за одну ніч стала на реальних фінансових основах коштом факичного грабунку приватного капіталу. З усіх дотеперішніх карколомних потягнень Фіделя Кастра минулорічний його крок щодо державної скарбниці був для нього найбільш рішальним. Щоб вияснити значення такого фінансового насильства, Л. Суливен пригадує читачам аналогічні події в Еспанії під час революції 1936-го року.

З вибухом еспанської революції тамошній „народний фронт" наклав руку на всі фінансові резерви Еспанського Банку, пограбував фонди усіх приватних фірм, установ та сірих обивателів, здепонованих у різних банках, на астрономічну суму пів більйона долярів. Окрім цього сконфісковано приватні дорогоцінності соток еспанських аристократів. Щоб „зберегти" все те „спролетаризоване" добро у розпалі громадянської війни, головачі „народного фронту" вивезли все те до Совєтського Союзу. Десять тисяч скринь із золотом, кожна 165 фунтів ваги, вивезено кораблями до Одеси. Тим самим шляхом вивезено також срібло. Після того переведено конфіскату всієї закордонної валюти, державних і міжнародних бондів приватних осіб, а під кінець окремим декретом відкрито всі індивідуальні рахунки сірих громадян по банках і фінансових установах Еспанії. Все те еспанська комуна чинила з тим наміром, щоб зламати фінансово середню та нижчу клясу свого народу, зробивши його в усьому залежним від червоних „визвольників".

Після здавлення комуни, аж через десять років еспанський нарід дізнався, що всі пограбовані державні й приватні суми знаходяться в Москві. І досі еспанський уряд домагається звороту цього національного добра. У 1955 році Москва повідомила Мадрит, що всі здепоновані в неї суми еспанські комуністи зужили на фінансування еспанської червоної республіки в 1936 - 1937 роках.

Подібний терористичний експеримент вивласнення народного добра мав місце, за зразками еспанських комуністів, на Кубі в минулому році, пише Л. Суливен. Пограбований кубинський нарід ще довгі роки боляче відчуватиме, як важко його сплюндровано. Уже другий рік цей нарід потрясають конвульсії економічної депресії, різні соціяльні та політичні експерименти.

Під кінець цієї інтересної статті читаємо: „Антиамериканська пропаґанда на Кубі і щораз нові оскарження ЗДА в „актах агресії" супроти кубинського уряду — це є димова заслона, що має дезорієнтувати населення Куби". Ця цитата — дослівний витяг із конфіденціяльного звідомлення відповідних офіційних чинників ЗДА, поданого під кінець січня цього року Комісії Закордонних справ у Вашингтоні. Недавні провокаційні заяви Фіделя Кастра, в яких він обвинувачує американців у спричиненні експльозії французького корабля з амуніцією, належать до хитро обдуманого шантажування — не так уряду ЗДА, як свого зрозпаченого й фінансово зруйнованого населення.

Т. К.

РОСІЙСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

(2)

Вночі з 11-го на 12-го березня в Казармах Волинського Полку відбулося велике віче, на якому прийнято постанову стати в обороні демонстратів і включитися в їхні акції. Таку постанову прийнято і в інших полках, де переважали українці. Павло Христюк пише у своєму творі „ Замітки і матеріяли до історії української революції": „Першими виступили збройно проти царату ґвардійські полки, укомплектовані з українців. Вони були підготовані до цього виступу петроградськими українськими організаціями".

Вістка про цю постанову поширилися по столиці і викликала серед населення величезний ентузіязм. Ранком, 12-го березня, на вулицях появилися маси народу. Разом з українськими вояками та з вояками з інших частин вони почали здобувати „Охрану", Петропавлівську фортецю, Арсенал та інші важливі точки. Цього дня стало вже очевидним, що прийшов кінець царській владі в Петрограді.

З хвилиною, як ніким непомічена і ніким не керована революція здобула собі активну поміч вояцьких мас, не було вже реальної сили, яка спинила б її переможний похід. Українці з Волинського та інших полків не здавали собі справи, який вирішальний вплив мали вони на успішне розгортання революційного зриву, але відчували, що відкрили дорогу революції, що вони опинилися поза законом, що повинна з'явитися якась влада, яка взяла б доконане ними діло. і їх самих у свою опіку; тим більше, що ніхто не знав, який відгомін знайде їхня дія в решті країни. На фронті стояла армія, а цар був у її головній квартирі.

Лише на загальне домагання і під великим тиском знизу почали несміливо виступати депутати Державної Думи. Вони створили Надзвичайний Комітет, але тільки для повернення ладу і порядку в місті. Те саме зробили діячі соціялістичного табору. Відразу постали дві групи, які ривалізували між собою, одна одній не довіряли і мали різні програми. Цей двоподіл остався до кінця, тобто до перебрання влади большевиками. По двох днях перший Комітет перетворено в Тимчасовий Уряд з князем Львовим на чолі, а другий — в Совєт робітничих та солдатських депутатів.

16-го березня цар Микола підписав акт зречення за себе і за свого сина. Революція стала доконаним фактом в цілій державі.

Російська інтеліґенція зробила великий і непростимий промах супроти революції тим, що легкодушно допустила дві влади в державі замість створити один революційний уряд.

Перед цими владами стояли три дуже тяжкі завдання: Закінчити безнадійну війну, перевести земельну реформу та задовольнити домагання неросійських народів щодо національної волі. Обидві влади не робили нічого, щоб полагодити ці пекучі справи. Вони навіть не виявили доброї волі та поважного підходу до них, оправдуючи свою бездіяльність тим, що ці справи належать до компетенції Установчих Зборів, тобто до парляменту, вибраного загальним голосуванням. Тим часом життя не чекало. Не полагоджені справи стали ятріючими ранами, що цілком знесилили слабе тіло революції.

Перше велике потрясення вийшло від большевиків. У половині липня Ленін рішив зробити державний переворот і захопити владу в свої руки, розраховуючи , на слабий спротив Тимчасового Уряду. Але большевики так недбало підготовили цей виступ, що він скінчився повною невдачею. Большевики почали відпекуватися від авторства цієї імпрези, але населення не дало себе одурити. Загальна опінія потрактувала цей виступ, як чергове завдання, подиктоване Берліном, щоб ослабити російську республіку; тим більше, що акція большевиків збіглася з успішним німецьким наступом на фронті на південь від Тернополя. Большевики дістали тавро зрадників та агентів ворожої держави. Ненависть, яка стала на них, була така сильна, що багато членів покинуло партію. Друкарні не

(Закінчення на стор. 3-тій)

ПРО НАСТУПНИКА ХРУЩОВА

Гаррісон Е. Селсбері вмістив у тижневику „Сатардей Івнінг Пост" з 5 лютого ц. р. статтю п. н. „Після Хрущова — хто?", в якій старається грати ролю ворожбита. Тож він сам признає, що всі логічні міркування, оперті на досвіді минулого і на фактах сучасности, не підходять до совєтських відносин, де можуть траплятися найбільш непередбачені й абсурдні дивогляди.

Селсбері пригадує, що після смерти Леніна, як і після смерти Сталіна, зчинилася кривава боротьба між претендентами на наступництво. Ленін, який передбачав таку можливість, хотів був усунути Сталіна і нібито залишив заповіт, який, проте, не перешкодив саме Сталінові відсунути Троцького й провести криваву чистку серед троцькістів і правих ухильників. Після смерти Сталіна відбулося те саме, хоч на меншу скалю. Але згинув Берія, і зникли з політичної верхівки противники Хрущова, включно з найпопулярнішими в партії Молотовим і маршалом Жуковим. Селсбері призадумується над таємницею успіхів Хрущова: що він уцілів за Сталіна і що зумів з-позаду вилізти на перше місце. Він характеризує при цьому Хрущова досить правильно. Признає, що Хрущов „був понад десять років катом Сталіна в Україні. В останніх роках Сталіна керував московським партійним апаратом... Дехто припускає, що Хрущов дістався на вершок влади саме тому, що був найвірнішим катом Сталіна; що він виконував найбільш криваву й ганебну роботу, яку тільки будь-коли мав Сталін під рукою; і що тому, коли Сталін помер, Хрущов вхопив владу, користуючись тими самими методами зради, що здобули Кремль для Сталіна". Селсбері, також згідно з правдою, стверджує, що хоч Сталін називав його „образливою для українців назвою хахол", і хоч Хрущов, з наказу Сталіна, танцював перед ним українського гопака і був в очах Сталіна балакучим українцем, але насправді він не українець а москаль". Він „удавав дурника, коли цього хотів Сталін..."

Селсбері твердить, начебто Хрущов заявив Авареллові Гаррimанові, що його наступником буде Фрол Козлов, і при цьому покликався на Мікояна, що стояв поруч і, очевидно, поспішно притакнув. Отож, цей американський журналіст розглядає шанси Козлова, але водночас не виключає, що Козлов одного дня може зникнути з політичної верхівки так само, як недавно зник один із найповажніших членів тієї верхівки — Кириченко. Він називає при цьому також інших теперішніх потенціяльних кандидатів на наступника Хрущова — Мікояна, Суслова, Арістова, Косиґіна, Георгія Жукова, амбасадора СССР у Вашингтоні Міхаїла Меншікова, прем'єра РСФСР Дмітрія Полянського, ба навіть зятя Хрущова, Алексєя Аджубея і шефа поліції Алексєя Шелепіна. Але й не виключає, що із смертю Хрущова можуть відкритися шанси для вигнанців Маленкова й Молотова, та що — поза ними всіми — може вирости якийсь цілком мало відомий сірий большевицький кар'єрист, так, як виріс був Хрущов.

Хоч міркування на таку ворожбитську тему можна продовжувати до безконечности, проте вони по суті безвартісні. Бо ж справа не в особі диктатора, а в системі. І без уваги на те, як буде називатися наступник Хрущова, і чи він матиме кращі чи гірші персональні манери, напевне не змінить характеру російського імперіялізму в його большевицькому виданні.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

НАПЕРЕДОДНІ ПЕРЕПИСУ

У квітні ц. р. почнеться в нашій країні перепис населення. Тому, що дотепер офіційна статистика ділила українців на кільканадцять етнічних груп (руснаки, русини, лемки, австріяки, росіяни, польські українці, галичани, румунські українці, чеські українці і т. п.), залежно від того, як хто себе зареєстрував, було б дуже побажаним, щоб ми самі врешті знали: хто ми є, до кого належимо чи належали і який наш родовід.

Мені доводилося писати спростування до американських журналів (Life), що Джінґис - Хан зайшов аж до границь України, а не до "Western part of Russia" — що Печерська Лавра українська історична і культурна пам'ятка, а не "Russian historical monument", що Дніпро — українська ріка, а не "Russian river Dnieper" і т.п. В усіх випадках я одержував відповіді з признанням. Один директор телевізійної програми льокальної стації, який відвідував Печерську Лавру, оправдувався тим, що він користувався при інформаціях підручником історії, виданим „старшим братом", тому і зайшли неточності в його інформаціях.

Коли хтось з наших „добрих сусідів" дає про нас фальшиві інформації, це ще не так погано, це можна справити. Справа виглядає далеко гірше, коли ми самі подаємо себе за тих, які народилися в Польській Україні, Чеській Україні, Російській Україні, Малопольщі, Малоросії, Австрії, —— а коли до того додати ще різних русинів, руснаків, лемків, галичан, волиняків і інших західніх, східніх і т. п., то українців, що народилися в Україні („українських українців") малощо лишиться. Додаючи пояснення (Polish Ukraine, Russian Ukraine), ми самі впроваджуємо збаламучене географічне поняття щодо нашої країни походження, а тим часом понижуємо себе як націю. Кожній грамотній людині відомо, де знаходиться „світова потуга" Люксембурґ! Кожний, хто має елементарні поняття про політичну географію світу, знає, що Україна є в Україні (не в Росії чи Польщі), і не треба додавати понижуючого прикметника Polish, Russian, Western чи Eastern. Таких дивотворів повно і в наших публікаціях.

Протягом століть мінялася окупаційна адміністрація. Але Україна - українці, країна і нарід залишилися ті самі: відносно місця під сонцем і в назві. Це нам треба мати на увазі під час перепису, подаючи себе за тих, хто ми є — українців з України.

О. Макогін

НАМАЛЮВАЛА КВІТКУ...

Намалювала квітку білозору
Зима на шибі срібнобілій.
Чи ж це зими малюнок?
В літню пору
Я квітку білу дав
в дарунок милій,
І що ж? Була в тій квітці
гаряч літа,
Як серця полум'я,
юні пориваиня.
Отак зимова квітка
може гріти,
Коли в твоєму серці
пломенить кохання.

ПЕТРО КІЗКО

Петро Одарченко

ПАНАС МИРНИЙ І ТАРАС ШЕВЧЕНКО

(4)

Рідна пісня і могутнє Шевченкове слово розбудили в душі юнака найшляхетніші почування святої любови до своєї Батьківщини — рідної України і до свого поневоленого народу, закутого ланцюгами національної, соціяльної і політичної неволі.

З усім запалом своєї юнацької душі щиро виконував Панас Мирний священні заповіти Славетного Кобзаря України!

Мирний у вільній від нудної канцелярської праці час писав свої твори, показуючи у них правдиві картини народного життя, висловлюючи в них велику любов і щире співчуття до страждань поневоленого народу. З молодих років Панас став активним учасником полтавського таємного товариства „Унія", яке високо тримало прапор національно-визвольної боротьби, „боротьби за національну незалежність, рівноправність, за вільний розвиток української національної культури".[24] Панас Мирний ширив серед селян заборонені книжки, зокрема твори Тараса Шевченка.

Гнівно картає Панас Мирний тих перевертнів, що цураються своєї рідної мови, зневажливо ставляться до неї. В оповіданні „Пригода з „Кобзарем" Мирний показує тип зрусифікованої пані, що зневажливо ставиться до української мови та до творів Шевченка. І, як контраст до цього зневажливого ставлення, Панас Мирний показує її дітей, які, хоч виховані в російському дусі, потай від матері читають „Кобзаря" і проливають сльози співчуття до знедолених та скривджених людей. Та ще більше враження справляє „Кобзар" на дівчину-кріпачку Марту. Вона плаче гіркими сльозами, слухаючи, як панночка читає її „Тополю", „Катерину" та інші твори великого поета. У цьому оповіданні Мирний показує, як гаряче любили поезії Шевченка селяни-кріпаки, які зрозумілі, близькі й рідні були їм Шевченкові твори.

З ранніх років юности і до кінця свого життя Панас Мирний залишився вірним Шевченківським ідеям. Великий український поет, як каже О. Білецький, „став довічним учителем і супутником Панаса Мирного."[25] Після перших юнацьких спроб наслідування Шевченка в поезії, Панас Мирний переходить до драми і до прози. У тому жанрі він повністю здійснив своє бажання, висловлене в листі до М. Старицького: „Якби нам нашу красну мову так високо підняти, як підняв її Шевченко у пісні". Панас Мирний, наслідуючи геніяльного українського поета, використовував у своїй творчості невичерпні скарби живої народної мови і збагатив українську літературну мову новими словами, влучними порівняннями, дотепними виразами, новими синтаксичноінтонаційними засобами та конструкціями.

Панас Мирний продовжував і розвивав шевченківські традиції в розвитку української літературної мови і став основоположником соціяльно-психологічного жанру в українській художній прозі. Дослідник мови Панаса Мирного Г. Іжакевич відзначає, що „однією з найхарактерніших рис синтаксичної будови творів Панаса Мирного є ритмомелодійність фрази. У ліричних відступах, описах природи, авторській розповіді і навіть в окремих монологах персонажів письменник прагне до музичности своєї мови".[26] Отже, Панас Мирний сказав нове слово. Учень Шевченка, він сам став учителем наступних поколінь письменників, зокрема Франка і Коцюбинського, які підхопили й розвинули мовностилістичні засоби Панаса Мирного.

Видатний український прозаїк, перейнятий шевченковими ідеями гуманізму, волелюбства, глибокого й щирого патріотизму, правдиво показав життя українського селянства в нових обставинах після реформи 1861 року. З великою симпатією змалював Мирний і тяжку долю жінки і тяжке становище українського селянства пореформного періоду. З надзвичайною широтою, соціяльною глибиною і мистецькою яскравістю змалював Панас Мирний життя села в романі — „Хіба ревуть воли, як ясла повні". Цей роман, що його написав він разом із своїм братом Іваном Біликом, як справедливо відзначає М. Пивоваров, „стоїть в ряду найвидатніших творінь світової літератури."[27]

У фондах рукописів Панаса Мирного переховується рукопис цього роману. Недавно один дослідник М. Сиваченко — подав у своїй праці фоторепродукцію однієї сторінки з автографа роману „Хіба ревуть воли, як ясла повні". На цій сторінці рукою Панаса Мирного написано: „На вічну пам'ять першого із зрячих кобзарів, Тараса Григоровича Шевченка."[28] Отже, свій найвидатніший твір Мирний присвятив своєму великому вчителеві — Шевченкові.

Своїми високомистецькими творами Панас Мирний надхнув нові покоління українських письменників. Михайло Коцюбинський з надзвичайним захопленням читав твори Панаса Мирного і вважав його за свого вчителя. В одному з листів до Панаса Мирного Коцюбинський писав: „Пишучи до мене листа, ви, певно, й не гадали, яку велику радість, яку втіху зробите мені тим листом. Ви, найбільш шанований мною письменник український, сила і краса літератури нашої, ви обізвалися до мене таким теплим, таким прихильним словом, зогріли, заохотили й зворушили до сліз". (9 травня 1898 р.[29]). В іншому листі Коцюбинський писав: „Ваші твори мали великий вплив на мене: опріч величезного літературного хисту, який зразу зачарував мене, я бачив в них широкий та вільний розмах думки — власне те, чого нестає мало не всім нашим белетристам." (10 липня 1898 року[30]).

Коцюбинський відзначає в творчості Панаса Мирного поєднання чарівної краси мистецького слова з широким та вільним розмахом думки, поєднання блискучої словесної форми з глибоким ідейним змістом. Це — одна з основних рис творчости Мирного, що становить продовження і розвиток традицій Великого Кобзаря.

Впродовж усієї своєї літературної діяльности — від перших несміливих переспівів Шевченка і до останнього свого твору — Панас Мирний був вірний своїй Музі — Україні, що в нещасливім житті поета була „провідною зорею", що надихнула його „пророчим словом і рідною красною мовою", що в дитинстві „чарувала його своїми чарівними казками", що в юнацькому віці з „Кобзарем" прилетіла до нього, що відкрила молодому юнакові „рідну мову наболілого серця, тихий гомін душі одинокої."

Тарас Шевченко, підсумовуючи свій життьовий шлях, писав: „Ми просто йшли: у нас нема зерна неправди за собою".

П. Мирний, великий продовжувач славних традицій Шевченка, борець за Правду, за Волю та Незалежність Українського Народу, все своє життя віддав служінню великим ідеям Славетного Кобзаря, величним заповітам Шевченка.

(Кінець)

[24] М. П. Пивоваров. Цит. праця, стор. 244.

[25] О. Білецький. Панас Мирний. Вст. стаття до I. тому творів Панаса Мирного. К. 1954, стор. 14.

[26] Курс історії української літературної мови. Том I. В-во АН УРСР, стор. 470.

[27] М. П. Пивоваров. Цит. праця, стор. 117.

[28] М. Є. Сиваченко. Історія створення романа „Хіба ревуть воли, як ясла повні?" К. ДВХЛ. 1957, стор. 272.

[29] Михайло Коцюбинський Твори. Том 3. К. ДВХЛ. 1956, стор. 195.

[30] Там же, стор. 198.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

„День Марусі Бек" в Дітройті

Проголошений мейором міста день уродин президентки Міської Ради в Дітройті „Днем Марусі Бек" відгомонів святкуваннями, які ще раз ствердили, якою популярністю користується ця одинока жінка в Америці на такому пості. Рідкі роковини уродин, бо тільки раз на 4 роки, додали цьому дневі особливого німбу. Телевізія, радіо, газети, зілюстровані фотами, рознесли далеко поза межі міста Дітройту вістку про це небуденне свято американки-українки.

1. „Нам жаль, що мусимо ділитися з іншими народами".

Ці слова сказав під адресою М. Бек голова метроп. УКК д-р К. Квітковський під час святкового відзначення уродин, яке відбулося у навечер'я 28 лютого ц. р. В бенкеті в Інтернац. Інституті взяли участь 32 народи через своїх представників. Підготовив його Міжнац. Комітет, який очолила відома діячка, п. Емілія Запорожець.

Вечір почався товариською зустріччю в т. зв. „Амерікен рум", де подано пунч (гол. господині п. М. Віхорек), а продовжувався в найбільшій залі т. зв. „Гол оф нейшенс", заповненій до останнього місця (з браку місця частина гостей мусіла відійти).

Після молитви президента дітройт. університету Ѣ. Сел. Стайнера і пісні - молитви п-ні Л. Новак (лір. сопрано) подано вечерю.

На початку ділової частини привітала присутніх п. Е. Запорожець і представила, як майстра церемонії, голову Ради членів Інт. Інституту п. В. С. Шемі. Промову консуля Норвегії п. В. Г. Касвела (він теж декан консул. корпусу в Дітройті) і дальші привіти від провідних осіб Інтерн. Інституту п-ні І. Елворд (читала її донька ред. (Ф. Геррі), дир. п. О. Т. Мора, през. Ради Дир. п. Пенфілда, як теж промову заступника губернатора Вільємса п. Дж. Свейнсона (сам губернатор був перешкоджений) переплів прегарний епізодик: передача квітів представницями японської Ліги п. п. Е. Фуджійока і Дж. Суюкі. Дуже тепло промовила теж п-ні Ф. Кассіді, директорка департ. національностей, в „Юнайтед Комюніті Сервісіс".

Кульмінаційним пунктом Вечора треба вважати обдаровування п. Марусі Бек 32-ма різнонаціональними групами. В довгій черзі делегатів пестили око барвисті нац. костюми жіноцтва, цікаві теж своєю екзотикою (Близький і Далекий Схід).

Музична програма, в якій виступили голова і 1-ий челіст Скандин. Симф. Оркестри Дж. Ц. Содерберг, дотиська співачка п-ні Л. Глеске й Ансамбль Бандуристок СУМА, стояла на відповідному мистецькому рівні.

Але ми либонь зробили помилку. Кульмінаційний пункт належало б пересунути на кінець, коли з промовою - подякою виступила „13-річна солєнізантка", през. Маруся Бек, зворушена безліччю і різнородністю виявів симпатії до її особи такої кількости народів. Кінцеві слова її промови прозвучали особливо врочисто в зацитованій поемі-молитві: „Господи, покажи мені, як я можу краще служити народові . . ."

Пані Е. Запорожець, яка мимо недуги, довела до кінця діло і разом з п. М. Віхорком (обоє тут роджені) найбільше прислужились цій імпрезі, в своїй подяці побажала, щоб заступлені народи виявляли далі цей ентузіязм і зберігали рідні традиції в тому ж дусі, якого виявили на цьому Вечорі.

Молитвою румунського пан-отця Дж. Преда цей Вечір покінчився.

2. Відслонення портрету в дітройтській ратуші.

В сам день уродин М. Бек, 29 лютого ц. р., в авдиторії нової ратуші відслонено її портрет у приявності поверх 500 осіб. Це свято влаштувало Об'єднання Комітету Жінок Дітройту, який і уфундував цей портрет. Головою програмового комітету була п. Мері Морган, а почесний комітет складався з 123 жінок, між ними дорахувалися 15 українок.

Величавий портрет Марусі Бек, кисти мистця М. Дмитренка, відслонив мейор міста Люїс С. Міріяні, який перед тим відчитав видану управою міста в честь солєнізантки проклямацію, де були підкреслені її прикмети й заслуги і проголошений її День у Дітройті. Мейор, вручаючи їй цю святкову грамоту, передав теж великий золотий ключ від міста.

Коли М. Бек поставлено біля портрету, то вдруге, так як при її вході на залю, знялася буря оплесків, яка довго не вмовкала.

Овацію зроблено теж М. Дмитренкові за його походження з України. І в самій програмці поміщений був не тільки портрет, але і його автор, з короткою, але змістовною інформацією про нього, як особу й мистця.

Програмою проводила відома з тут. телевізії п. Мері Морган, а промови крім мейора виголосили ще й судді Е. Піггінс і Лайла Нюнфелт.

Солєнізантку засипували дарунками й квітами. Ми заглянули в її бюра і куди не глянули, скрізь лежали подарунки і стояли квіти. На жаль на парадному обіді в Генролгавз - готелі ми не могли бути. Там з'явилися достойники із різних кол. В усій дітройтській пресі появилися репортажі й фота. „Дітр. Ньюс" подав теж ширший опис вечора в Інтерн. Інституті.

В. Несторович

Свято Героїнь в Нюарку, Н. Дж.

Окр. Рада Союза Українок в Нюарку, яка об'єднує Відділи СУА в Нюарку, Пасейку, Ню Бронсвіку, Перт Амбою і Елизабеті, влаштувала 28-го лютого в залі Української Централі в Нюарку Свято Героїнь. Того ж дня рано відправлено Службу Божу з Панахидою в місцевій укр. кат. церкві св. І. Хрестителя, Панахиду в місцевій церкві св. Вознесіння і в місцевій укр. правосл. Свято - Троїцькій церкві за душі українських жінок, що померли або згинули трагічною смертю по тюрмах, концтаборах і засланні.

В укр. - катол. церкві під час Служби Божої і Панахиди співав міш. і чол. хор під дир. М. Добоша, численно явились в церкві місц. Пластунки і Сумівки та дві представниці місц. 28-го Відділу СУА з прапорами. Місцеве українське жіноцтво взяло численну участь у цих Богослужбах.

Свято почалося співом американського гимну у виконанні п. Л. Костецької. По відслоненні занавіси на сцені видно великий гарний образ української жінки-героїні серед колючих дротів, а над нею число 500. Під звуки пісні „Ви жертвою в бою нерівнім лягли", що її відспівав жін. хор СУА, ввійшли на сцену 4 маленькі дівчата в народніх строях з китицями рож, які поклали у стіп символічної героїні. З рамени Окружної Ради СУА п. О. Гординська відкрила свято, згадуючи про геройську поставу і трагічну смерть соток українського жіноцтва, почім ціла заля, вщерть виповнена учасниками свята, повстанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанувала пам'ять героїнь. По відспіванні п. О. Бала пісні „Аве Марія", виступила п. А. Харченко зі святочною промовою, в якій підкреслила героїчні постаті українського жіноцтва, почавши від княгині Ольги, кн. Анни, Марти Борецької аж до останніх часів, коли перед нашими очима чергуються ряди жертв серед нашого жіноцтва: св. п. Ольги Басараб, Ольги Теліги та 500 помордованих жінок в большевицьких тюрмах і концтаборах. Опісля п. Л. Костецька відспівала пісні „Владико неба і землі" і „Ангел ночі над землею". Пані Л. Клачко деклямувала поему „Сестрам" (О. Костюк), п. Т. Кардашинець рецитувала „Проклинаю" І. Шкварка, обидві гарною дикцією і відчуттям, витиснули не одну сльозу з очей учасниць. Пані О. Бала відспівала гарним мецосопраном пісні „Дивлюсь на ясні зорі" — муз. Стеценка, „Ой не цвітіть буйним цвітом" — муз. Фоменка і „Полюбилася я". Вдало пройшла інсценізація „Грішниці" Лесі Українки, де виступали О. Медвідь, О. Петрик і А. Домарацька. Двічі виступали на святі жін. хори під дир. пані О. Согор - Тарнавської: Хор місц. 28-го Відділу СУА відспівав „Уже літ зо двісті" — Свидницького і „Ой не зникли золотії терни" — слова Лесі Українки а музика Колісниченка. Опісля злучений хор 70-го і 28-го Відділів СУА відспівав пісню В. Витвицького „Зірвалася хуртовина". Виступи виконавців програми свята були слушно нагороджені оплесками цілої залі. Співом українського гимну „Ще не вмерла Україна" закінчилося свято. Фортепіяновий супровід був в руках пані Г. Клим, а режисерія інсценізації в руках п. Люби Сай. Мистецьке оформлення сцени було виконане п. Ф. Луцичином.

О. У.

Український хор у Катедральній Школі в Ню Йорку виступав із успіхом

У четвертому річному концерті „Глі Клаб' при Катедральній Школі (середня школа для дівчат) в Ню Йорку, що відбувся в днях 26-, 27-го і 28-го лютого ц. р., взяв участь і новостворений Український Хор. У його склад входять Зірка Дерлиця, Ксеня Клюфас, Богданна Нагірна, Олена Бобак, Віра Лопатинська, Юта Білан, Марія Глуха, Ірина Репчук, Віра Лащик і Марта Петрик. Після консультації з проф. музики де Карльом, що є опікуном і керівником „Глі Клаб", Український Хор підготовив дві пісні, а саме „Баркаролю" — Людкевича і „Летіла горлиця" — Лисенка. З нагоди концерту шкільна газетка Катедральної Школи „Арбютус" відбула інтерв'ю з двома членами хору. Ксеня Клюфас сказала „Це чудово могти співати публічно по-українськи". Зірка Дерлиця заявила: „Ми всі незвичайно зворушені. Думаю, що слухачі будуть вдоволені нашою програмою. Та найважливіше, щоб ми її добре відспівали". Бажання і сподівання Зірки Дерлиці сповнилися. Виступ Українського Хору був одною з найкращих точок програми концерту й здобув собі признання публіки. Новозорганізований Український Хор, — це ще один вияв активної участи української групи в житті Катедральної Школи в Ню Йорку.

Б. Б.

Дирекція Університету Українознавства при АНТІН — повідомляє, що Одинадцятий Цикл Викладів відбудеться в суботу, дня 12 березня 1960 р. Виклади охоплюють: козацькі думи, українську мову й літературу, історію України під Росією та Австрією XVIII-XIX сторіч тощо. — Початок викладів точно о год. 2-ій по пол.

8 НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН У ЗДА

Доповідь проф. І. Шевченка „Реакція візантійських інтелектуалів на занепад їхньої держави".

16 січня відбулась пленарна конференція УВАН у ЗДА, на якій виступив з доповіддю професор Колумбійського університету, дійсний член Академії, візанталог Ігор Шевченко.

Доповідач поставив питання: чи твори (інтелектуалів) останніх двох століть існування Візантійської Держави віддзеркалювали занепад цієї держави. На це питання проф. Шевченко дав позитивну відповідь, абґрунтувавши її посиланнями на писання візантійських книжників, які бачили небезпеку і добре її описували. Наприклад, були пророцтва про занепад Константинополя. Десь від 1300 року посилились почуття, що має настати катастрофа. Історик Никифор Грегора говорив про одночасовий напад татар і турків, порівнюючи їх з собаками, що б'ються між собою над трупом. Виходить, що трупом була Візантія. Один з авторів у 14 столітті писав про занепад літератури і богословських студій. В тексті з Константинополя з 15 століття є твердження, що лише 3—4 людей в усій державі присвячують себе науці. Ще один автор писав, що у Візантії вважається ученим той, хто уміє грамотно писати. Візантійські інтелектуали почали писати про вищість латинської культури, яку в минулому вважали за нижчу від візантійської.

В другій частині доповіді проф. Шевченко зупинився на загальних ідеях, висловлюваних у творах візантійців під впливом занепаду навколо. Почали з'являтися мотиви про кінець світу, при чому пов'язували кінець Всесвітньої Імперії і кінець Вселенної. Були твердження про те, що держави старіються і умирають так само, як і живі організми. Це начебто закон природи. Висловлювано почуття сенільности, почуття, що година пізня, що всі держави занепадають. Були й конкретні питання: коли нас турки візьмуть?

Отже ясно, що візантійські інтелектуали бачили занепад своєї держави і реагували на нього: критикували, остерігали і передбачали сумне майбутнє, але вони були слабі щодо конструктивних пропозицій.

Наведені матеріяли доводять помилковість деяких сучасних істориків Візантії, які думають, що візантійські інтелектуальні кола в останні два століття існування їх держави не розуміли, що вона йде до занепаду.

Л. Д.

РОСІЙСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

приймали большевицької літератури. Перший раз не появлялися большевицькі часописи. Ленін дістав акт обвинувачення за державну зраду і переховувався у Фінляндії. Доля большевиків була припечатана, як здавалося, на завжди.

Але за цим нерозважним кроком зліва прийшла ще більш необдумана та легкодушна дія справа, а саме — виступ генерала Корнілова, головнокомандувача армій на фронті, людини „зі серцем лева, але з розумом вівці". Йому стрілила в голову думка здобути Петроград, розігнати Тимчасовий Уряд, Совєт робітничих та солдатських депутатів, проголосити себе диктатором та усунути всі революційні новаторства. Величезна політична наївність цього генерала була в тому, що він рішився на цей шалений крок, не маючи ні одної надійної військової частини. Афера скінчилась повною невдачею в першій половині вересня. Наслідки цього путчу були фатальні. На вістку про акцію генерала Корнілова петроградський Совєт та петроградський гарнізон почали гарячкову діяльність, закликаючи всіх ставати на захист загроженої революції. Першими зголосилися большевики, і їх прийняли до загального оборонного фронту, та видали їм величезну кількість всякої зброї. Це було рівнозначним з повною регабілітацією за липневий виступ.

Останній акт революційної драми прийшов у листопаді 1917-го року. Большевики, які виплили на поверхню політичного життя завдяки Корніловській афері, рішили знову захопити владу. Безсилий Тимчасовий Уряд не був вже жадним противником. У петроградськім Совєті большевики мали майже половину депутатів, і з цього боку не сподівалися спротиву. 7 листопада малі большевицькі відділи без спротиву обсаджували важливі об'єкти та державні уряди. Пізно вночі вони вже мали в своїх руках столицю держави з двома мільйонами населення та з десятками тисяч війська, яке спокійно приглядалося большевицькій акції. При цьому захопленні столиці большевики мали всього шість червогвардійців убитими та деяку кількість раненими. Деякі закордонні спостерігачі цієї дивної операції твердили, що один курінь війська з передвоєнною дисципліною міг би розігнати всіх большевиків та Тимчасовий Уряд і заволодіти цілою державою. Така велика була розпорошеність та безвладність серед московського суспільства, що в двомільйоновому місті і не знайшлося 500 - 600 добровольців, які стали б на захист конаючої революції

Ленін висунувся на перше місце через свою непогамовану жадобу влади за всяку ціну. Він ніколи не звертав уваги на можливі людські жертви та будь-які моральні засади. Він розкладав свою партію, як був в її проводі. Він зраджував свою країну під час війни, бо це давало йому надію на осягнення влади. Стратегом революції, а до того ще й геніяльним, як його представляє большевицька пропаганда, Ленін, принаймні в практичній дії, ніколи не був.

Переважна більшість західніх авторів розтягає „революційний період" від березня 1917 року до часу, коли большевики розбили всіх білих генералів, тобто до 1920 року. Якщо прийняти за основу історичний факт, що революція в березні звалила самодержавство царів, то далеко вірнішим буде твердження, що вона діяла доти, доки знову самодержавство не вернулося у листопаді 1917-го року в формі большевицької диктатури пролетаріяту, тобто від упадку Миколи II до захоплення влади Леніним. Якщо йде про т. зв. жовтневу революцію большевиків, то вона в дійсності була контрреволюцією, бо привернула назад те самодержавство, яку російська революція в березні 1917 року викинула з Росії.

А. Заплітний

Організація Об'єднаних Націй для справ виховання, науки і культури, популярно звана ЮНЕСКУ, почала акцію за зібрання $30,000,000 до $40,000,000, потрібних для збудування окремої греблі, що захоронила б розкопану святиню Рамзеса II. над Нілем, один із найцінніших у світі старовинних архітектонічних пам'ятників, проти затоплення, коли — внаслідку збудування Асванської греблі над Нілем — створиться нове величезне штучне озеро.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 19.

М. Мота, Торонто	$ 6.00	В. Скалрівський, Бостон	1.00
Б. Зорич, „	6.00	В. Фіцик, Спрінгфілд	1.00
Д. Косович, Ню Йорк	5.00	І. Шумило, Блакелі	1.00
Т. Шемечко, Клівленд	5.00	М. Янко, Істон	1.00
Д. Яремко, Кензас Сіті	5.00	А. Мартинюк, Шикаго	1.00
С. Зауличний, Салем	5.00	І. Назар, Ст. Дуіс	1.00
В. Натина, Ню Йорк	5.00	І. Іванишин, Филаделфія	1.00
П. Бережницький, Ню Йорк	4.00	П. Онуферко, Сінсінаті	1.00
М. Блаженко, Гамілтон	4.00	П. Турко, Филаделфія	1.00
М. Голінко, Трентон	4.00	Я. Струтинський, Шикаго	1.00
Г. Дзюбановський, Віндсор	3.00	З. Васильєвич, Дітройт	1.00
А. Зазуляк, Гамілтон	3.00	Д. Качмарик, Гластенборі	1.00
І. Вацлавський, Нюарк	3.00	І. Колодницька, Мінеап.	1.00
Н. Гаврон, Шикаго	3.00	М. Кісіль, Джам, Па.	1.00
Т. Онуфрик, Лонг Ай. С.	3.00	Ф. Пасльон, Сиракюз	1.00
В. Зінк, Филаделфія	3.00	Г. Папіж, Міннеаполіс	1.00
Д-р А. Растанецький,		К. Стефанович, Мінеоли	1.00
Балтимор	3.00	В. Рекрут, Провіденс	1.00
Ю. Янів, Клівленд	3.00	М. Савчак Клівленд	1.00
Н. Марущак, „	3.00	І. Гоміршук, Ла Порте	1.00
О. Зарічний, Сиракюз	2.00	Д. Лацік, Плейнсборо	1.00
М. Олешк, Филаделфія	2.00	А. Мессі, Джерзі Сіті	1.00
І. Шпюра, Торонто	2.00	М. Децьо, Сеймор	1.00
О. Гадз, Вернон	2.00	М. Лопушанський, Дітройт	1.00
Грабський, Клівленд	2.00	М. Янович, Вілімантик	1.00
Т. Ільчишин, Олифант	2.00	Б. Козак, Гартфорд	1.00
І. Юрійчук, Шикаго	2.00	Н. Бурачок, Джексон Гтс	1.00
В. Кліта, Клівленд	2.00	В. Соколовський Гренд Реп.	1.00
С. Дуців, Лонг Біч	2.00	М. Бабій, Дітройт	1.00
В. Сохоцький, Рачестер	2.00	А. Делькевич, Рачестер	1.00
І. Шеремет, Ню Йорк	2.00	В. Бачинський, Бостон	1.00
Н. Захарчук, Ню Бостон	2.00	М. Бориславський, Честер	1.00
С. Процик, Филаделфія	2.00	О. Божик, Лос Анджелес	1.00
І. Деревяний, Вайтстон	2.00	С. Блаховський, Честер	1.00
Г. Пастущенко, Міннеаполіс	2.00	П. Гобиль, Шикаго	1.00
В. Лавриненко, Бріджпорт	2.00	С. Кухленський, Трентон	1.00
А. Гнатів, Міннеаполіс	2.00	Л. Кудрик, Трой	1.00
М. Береза, Бронкс	2.00	М. Кулицький, Шикаго	1.00
М. Дух, Бровпорт	2.00	Я. Кукурба, Шикаго	1.00
І. Геренюк, Монтреал	2.00	В. Мандзій, Йонкерс	1.00
М. Криклівий, Кензас Сіті	2.00	Галя і Лярчик Мельник,	
Проф. Б. Загайкевич,		Ст. Кетерінс	1.00
Кренфорд	2.00	Ю. Миколаєвич, Ню Гейвен	1.00
Р. Пристай, Рачестер	2.00	М. Клепачівська, Вермонт	1.00
С. Сидор, Йорк	2.00	І. Оришяк, Мейплвуд	1.00
П. Вацек, Макотті	2.00	К. Турянська, Честер	1.00
Р. Панас, Клівленд	2.00	О. Музичишин, Вайтстон	1.00
Г. Перець, Шикаго	2.00	Р. Стахнів, Расін	1.00
М. Рожак, Кемден	2.00	Р. Петренко Долгвіл	1.00
П. Врублівський, Шикаго	2.00	С. Панків, Сан Франціско	1.00
М. Спак, Вотервліт	2.00	Г. Зарицький, Ню Йорк	1.00
К. Ірза, Торонто	1.50	Н. Паламар, Літл Фолс	1.00
М. Ільчишин, Рачестер	1.50	Г. Сапліва, Балтімор	1.00
С. Лущишин, Гомер	1.20	Б. Ясінський, Вашингтон	1.00
І. Демків, Ню Йорк	1.20	О. Пастущенко, Ірвінгтон	1.00
О. Литвин, Асторія	1.20	Н. Деревянка, Вудсайд	1.00
П. Веприк, Торонто	1.00	Е. Мриц, Торонто	1.00
В. Демко, Шикаго	1.00	В. Химера, Нюарк	1.00
Т. Гоік, Вардсорт	1.00	М. Гарісон, Рено	1.00
І. Федорик, Аллентавн	1.00		
В. Гаврилів, Ірі	1.00	Разом	$ 208.00
Н. Коцан, Бінгемтон	1.00	Раніше проголошено	$ 4,993.60
А. Лис, Флашінг	1.00		
Е. Гаврилко, Дірборн	1.00	Разом	$ 5,201.60

Заарештовано Фей Вассерман за торгівлю дітьми

Джерзі Сити, Н. Дж. — Поліція заарештувала 49-річну жінку Фей Вассерман, якій закидають недозволену торгівлю немовлятами. Впродовж 4-ох років вона мала продати 15 немовлят, беручи за кожне з них по $3.000. Діти продавала бездітним молодим подружжям. Її заарештовано у хвилині, як ішла з матір'ю немовляти панею Маргарет Фідженеро, яка щотільки залишила шпиталь, де передала оскарженій новонароджену дитину. Пані Фідженеро є матір'ю трьох дітей і є сепарована від чоловіка. Вассерман дала їй 100 долярів у вестибюлі шпиталю, і мала передати немовля бездітній родині з Нюарку, яка саме, згідно з умовою, над'їхала автом. Дитина мала коштувати 3,000 долярів. Ця родина нав'язала зв'язок із п. Вассерман, коли шукала за дитиною для адопції. Коли ця родина довідалася про пропозицію від п. Вассерман продати дитину за $3,000, зірвала з нею зв'язки і донесла про це поліції. На пропозицію поліції вона звернулася до п. Вассерман, щоб купити дитину, і так таємна сітка торгівлі дітьми виявилася.

Короткі Вістки

● **З приказу французького президента де Голя** розв'язано окрему військову одиницю в Альжирі, яку створено в січні цього року з екстремістів, що збунтувались проти центральної французької влади і протягом кількох днів стояли в центрі міста Альжиру важко озброєні за барикадами. Тоді військові чинники дозволили бунтарям затримати зброю під умовою, що вони вступлять до армії, як добровільці у боротьбі проти мусульманських партизанів. Понад 100 екстремістів прийняли таку пропозицію. Тепер усіх їх звільнено з війська і відіслано до дому.

● **Папський нунцій у Франції,** кардинал Мареллья, від'їхав з Парижу, відкликаний Папою до Риму. Кардинал Мареллья є деканом дипломатичного корпусу у Франції і заходила небезпека, що він мусітиме в тому характері вітати Хрущова чи взагалі брати участь в прийняттях у честь большевицького диктатора, який приїздить до Франції з офіційною візитою 15 ц. м.

● **У Кенії,** де тепер перебуває американський протестантський проповідник Віллі Ґрагам, ворожбит - знахор одної мусульманської секти звернувся до Ґрагама з викликом: хай вони поділять поміж себе 30-х найбільш невиліковальних хворих і виявлять своїми молитвами, хто з них зуміє більше хворих вилікувати. Ґрагам відкинув цей неповажний виклик.

● **Західня Німеччина** підписала умову з Голляндією і Бельгією на випродукування для цих трьох країн 945 бойових літаків типу „Старфайтер" за американським дозволом і взорами. Разом з Західньою Німеччиною продукцією цих літаків займеться Швайцарія.

● **Над столицею Індонезії** Якартою пролетів в минулу середу таємничий літак та острілляв скорострільним вогнем палац президента Сукарна, положений всередині столиці. Таємничий налет тривав ледви кілька хвилин, після чого літак швидко відлетів.

● **У землетрусі в Аґадірі** у північній Африці згинули також троє американців, а шестеро перебуває в шпиталі. Американська амбасада в столиці Марокко Рабаті проголосила листу вбитих, ранених та оцілілих американців, що знаходились в Аґадірі два тижні тому під час страхітливого землетрусу 29-го лютого ц. р.

ФРАНЦУЗЬКИЙ УРЯД „ЗАПРОШУЄ ВІДДАЛИТИСЬ" УСІХ „ЗАПІДОЗРЕНИХ В АНТИКОМУНІЗМІ"

(Закінчення зі стор. 1-ої)

страції і по списках совєтської амбасади. Крім того — всі візи на в'їзд до Франції з країн совєтського бльоку, видані перед 1-шим березня 1960 р. — уневажнено. І на летовищах Парижу не випускають з летунського двірця навіть совєтських громадян, якщо їхні візи виставлені перед 1-шим березня, тобто — без спеціяльного дозволу їхньої влади. Хрущов не менше боїться своїх „щасливих громадян", як патентованих „буржуазних націоналістів".

Арештувати нас мали „на час побуту Хрущова у Франції", тобто на час між 15 до 28 березня ц. р. Ясно було, що заберуть день-два перед приїздом і затримають на день-два по виїзді. Але... арешти проведено вже 3-го березня і доведеться „запідозреним в антикомунізмі" просидіти не два тижні, а чотири. Прикра несподіванка. Перебуваючи в горах, де чорт добраніч каже, ваш паризький кореспондент в них і залишився, хоч і не знає, чи є він на списках, чи може його в антикомунізмі ніхто не підозріває... Як довго вдасться пробути на волі — годі вгадати. Але покищо можна писати вістки з Франції.

Легко собі уявити, що це за удар по людях, яких одинока вина в тому, що вони Хрущова вважають тим, ким він є. Кожен з арештованих тратить 4 тижні праці й заробітку. Певно, приміщені всі будуть в добрих готелях на Корсиці, яку звуть „островом краси". На батьківщину Наполеона везуть арештованих (офіційно це зветься „запрошених віддалитися") вже літаками. Кореспондент „Фіґаро" в Аяччіо запевняє, що приготовано готелі, в яких перебували найкращі гості, включно з султаном Марокко, й годуватимуть всіх так, як годують добровільних гостей. Каже він, що корсиканці виявляють свою гостинність, знаючи, що мають діло з порядними людьми.

Та все ж це паралізує все життя еміґрації. Коли заарештовано редактора газети й лінотипістів, то ніякий заступник газети не випустить. Коли заарештовано звичайного робітника, то його може й потішить мінімальне відшкодування, але коли несподівано арештовано директора української друкарні, то хто заплатить відшкодування за 4-тижневий її простій?

Діло врешті-решт не в матеріяльних втратах. До цього ми звикли й не так то вже багато маємо до втрачення. Діло в тому, що вільна країна вільного світу, Франція — традиційна остоя свободи й прибіжище переслідуваних — змушена заарештувати „запідозрених в антикомунізмі", щоб потискати руку вбивникові мільйонів. Це викликає несмак і почуття, що ми у вільному світі не зовсім вільні, не зовсім безпечні, позбавлені основного права — права свободи. Бож коли можна без суду сьогодні тримати в арешті за антикомунізм 4 тижні, то завтра можна буде 4 місяці, а післязавтра — може — можна буде відвезти літаком замість на Корсику, до східнього Берліну...

Але треба признати, що публічна опінія Франції поставилася до нас у цій ситуації дуже прихильно. Більшість пресових органів висловлюються співчутливо. Католицька Церква закликає своїх вірних до молитов за переслідуваних а залізною заслоною, закликає стриматись від зустрічання Хрущова. Єпископська комісія для справ еміґрації склала протест проти арештувань, називаючи їх „браком пошанування закону гостинности".

Українські часописи в Парижі, „Українське Слово" і „Українець", встигли випустити французькою мовою сторінки, присвячені питанню коекзистенції і приїзду Хрущова. Нехай закордонні читачі їх не здивуються, коли два, або й три тижні ці газети не появляться. Часописи ці напевно більше тратять, як їх передплатники.

На нашу думку, ці арешти й примусове відірвання українських та багатьох інших патріотів від праці й від родин не може бути справою лише українців у Франції. Це доказ, що еміґрант не може вважати себе відірваним від своєї Батьківщини. Не може казати, що його хата скраю, що його доля вирішена. Ні, наша доля не вирішена. За нашу долю ми мусимо змагатися.

Ті, що в країнах поселення здобули право громадянства, при цій нагоді повинні собі пригадати, що вони також повинні бути солідарні з цілістю еміґрації. Бо свобода неподільна. А коекзистенція загрожує усім. Коли не персонально, то загально, коли не матеріяльно, то морально. Тому сьогоднішні події вимагають від нас затіснення рядів і активности.

УВК „Плай" грає в Кемдені, Н. Дж.

В суботу 12-го березня Український Відбиванковий Клюб „Плай" візьме участь в турнірі відбиванки кращих команд східніх стейтів, який відбудеться в приміщенні УМСА в Кемдені при 614 Федерал Стріт. Перші змагання „Плаю" в цьому турнірі заплянований на год. 12.30 вполудне, а фінали передбачені приблизно на год. 8,40 увечорі. УВК „Плай", який вже має за собою участь в чотирьох турнірах цього сезону з осягами двох перших місць, одного другого та одного третього, вибирається на цей турнір у найкращому складі, так що можна сподіватися ще одного гарного успіху наших репрезентантів відбиванки. У вівторок, 15-го березня УВК „Плай" гратиме пописові змагання відбиванки під час т. зв. „відбиванкової клініки" в Жидівському Народному Центрі (Джувіш Коммюніті Сентер), де о год. 8.00 українська команда зустрінеться з сильним противником Вест Сайд УМСА з Ню Йорку. **В. С.**

Рішення Найвищого Суду дозволяє анонімові реклями

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗДА 7-го березня більшістю 6-ох до 3-ох голосів вирішив, що постанова міської ради в Лос Анджелесі про те, щоб всі афіші, анонси і реклями, які появляються в місті, мали прізвища автора і того, хто їх поширює, є протиконституційна, бо така вимога може знеохочувати тих, що пишуть реклями і їх поширюють, і тим самим буде обмежувати волю слова і вислову. За те рішення голосували судді Гюґо Блек, Ірл Воррен, Вільям Даґлес, Вільям Бреннен і Поттер Стюарт. Проти були судді Том Кларк, Фелікс Франкфуртер і Чарлз Віттакер. Постанова міської ради з 1932 року говорить про те, що не можна вивішувати оголошення і реклями, коли немає на них прізвищ і адрес авторів і розподілювачів.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ЮТИКА, Н. Й. — Управа Від. 58, Б-ва св. ап. Петра і Павла, повідомляє всіх своїх членкинь і членів, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 12-го березня 1960 р., в год. 7:00 веч., в церковній залі, при 813 Hamilton St. На Зборах будуть звіти Управи за 1959 р. та ще деякі важливіші справи. В разі неприявности члена на Зборах — член підлягає грошовій карі. — М. Дацковський, предс.; Горбовий, кас.; Яковенко, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — С-во Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 3:00 по пол., в церковній залі, під ч. 305 Гудсон Еве. Просимо членкинь прибути на Збори, а довгуючих — сплатити свої довжні вкладки. — Є. Ґеруля, предс.; К. Ярославська, кас.; С. Гунька, секр.

ДІТРОЙТ, Миш. — 292 Відд. Б-ва ім. св І. Хрестителя повідомляє, що Місячні Сходини відбудуться в неділю, 13-го березня 1960, в год. 1:30 по пол., в приміщенні УНДому, при вул. Мартін. Просимо ширший загал членів відвідувати місячні Сходини Відділу, тим більше, що цього року святкуємо 50-ліття існування. Також на таких Сходинах можете полагодити свої грошові зобов'язання, тому що фін. секретар та касир є завжди присутні на Сходинах. — П. Кізел, гол.; Д. Сулима, секр.

ЛУДЛОВ, Масс. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 253, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в парохіяльній залі, в год. 1:00 по пол. Проситься членів прибути на час. — Управа.

ЙОНҐСТАВН, Огайо. — Б-во св. І. Хрестителя, Відд. 230, подає до відома, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 3:00 по пол., при 914 Franklin Ave. Проситься всіх членів прибути на Збори. — М. Мартинцишин, голова; П. Ліщак, фін. секр.; М. Ворожбит, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 251, матиме Збори в неділю, 13-го березня 1960 р., при W. 7-ій вул., зараз по вел. Службі Божій. Рівночасно подаємо до відома, що в тому самому часі і місці відбудуться Збори — 10-го квітня, 8-го травня та 12-го червня ц. р. Проситься членів вплачувати свої вкладки точно. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Б-во св. Василія Великого, Відд. 364, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 2:00 по пол. точно, в УНДомі, при 3161 East 93rd St. На порядку, між іншими справами, буде також справа концерту в честь Т. Шевченка. Проситься членство про чисельну участь, та привести своїх знайомих, щоб вписати їх до УНСоюзу. Гр. Кукіз, предс.; І. Кореневич, рек. секр.; С. Макарик, кас.; В. Владика, фін. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Збори Т-ва „Сокіл", Відд. 336, відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 1:00 по пол., в УНДомі, при W. 14-ій вул. Просимо всіх членів прибути на Збори та вирівняти свої вкладки. На опікунів хворих для жінок Т-ва „Сокіл", обрано: Олену Степанек та Катерину Кисіль. У випадку потреби, кличте їх на адресу і тел. предсідника й фін. секр. — Г. Степанек, предс.; Г. Кисіль, фін. секр.; Т. Кальмук, рек. секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во ім. І. Франка, Від. 334, повідомляє всіх своїх членів, що слідуючі Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 1:00 по пол., в УНДомі, при 14-ій вул., в тій самій кімнаті, де завжди. Проситься всіх членів прибути, а Комітет зокрема, з огляду на дискусію в справі Ювілею, який мав би відбутися в місяці червні ц. р., з нагоди 35-літнього існування нашого Відділу. — Н. Задирецький, предс.; С. Бохонок, кас.; Г. Демкович, рек. секр.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Б-во св. о. Миколая, Відд. 369, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 4:00 по пол., в церковній залі. Проситься членів вирівняти свій довг. — Управа.

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во ім. Т. Шевченка, Від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що Квартальні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., точно в год. 2:00 по пол., в Гром. Домі. Обов'язком кожного члена є бути присутнім на Зборах. — В. Новак, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 367, відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в церковній залі, в год. 1:30 по пол. Просимо всіх наших членів явитися на Зборах та вирівняти членські вкладки. Рівночасно звертаємося до членів із закликом, щоб приєднували нових членів до Т-ва і УНСоюзу. На Зборах буде нагода набути календар Б-ва „Свобода". — Г. Лилак, предс.; Т. Песко, кас.; В. Попович, секр.

ТОЛІДО, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. о. Миколая, Відд. 167, відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 2:00 по пол., в залі св. Михаїла — 2824 Лаґриндж вул. Проситься членів прибути на Збори. — Ів. Кульманицький, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Любов", Відд. 45, повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р. Просимо всіх членів явитися особисто. Членам, що залягають із вкладками, пригадуємо, щоб прийшли, або вислали поштою свою належність. — Т. Малик, предс.; А. Гарасим, кас.; М. Сеник, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Місячні Збори Б-ва св. ап. Петра й Павла, Відд. 102, відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в церковній залі — 2280 W. 7th, зараз по співаній Службі Божій. — М. Молеський, предс.; С. Косик, кас.; М. Бобечко, секр.

БАЛТИМОРЕ, Мд. — Б-во Пресвятої Тройці, Відд. 320, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 2:00 по пол., в Укр. Гор. Клюбі — 3101 O'Donnell St. Проситься всіх членів прибути на означений час і вирівняти свої залеглості. — Д. Пісецький, предс.; І. Малко, секр.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Місячні Збори 94 Відд. ім. М. Шашкевича, відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 2-ій по пол., в залі УДКлюбу — при вул. 2376 Ґрейлінґ. — І. Совірка, рек. секр.

CENTRAL FALLS, R. I. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 93, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 1:00 по пол. Проситься всіх членів обов'язково прибути, з огляду на обговорення важливих справ, а також проситься вирівняти залеглі вкладки. — М. Іваницький, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во „Украінська Січ", Відд. 170, повідомляє, що Збори відбудуться у п'ятницю, 18-го березня 1960 р., в год. 6:00 веч., в УНДомі, при 96 Fleet & Oakland Ave. Проситься членів прибути на Збори й вирівняти свої залеглі вкладки. — П. Мелень, предс.; В. Плечонь, кас.; І. Грабар, секр.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Управа Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 349, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 2:00 по пол., в домі Ветеранів, при вул. Вашинґтона. Крім звичайного денного порядку, буде виголошений реферат про діяльність і заслуги нашого найбільшого Поети Т. Шевченка. Тому проситься всіх членів обов'язково прибути. — Управа.

GARY, Ind. — Т-во ім. Тараса Шевченка, Відд. 100, повідомляє всіх своїх членів, що Надзвичайні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 2:00 по пол., в International Institute — 321 W. 15th Ave. На Зборах, з присутністю головного контролера, Степана Куропася, будуть обговорювані важливі справи. — А. Цебак, предс.; Юлія, Фудж, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — С-во св. Марії, Від. 112, подає до відома, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 20-го березня 1960 р., по 3-ій і 4-ій Службі Божій, в церковній залі. На порядку: справа 50-літнього Ювілею нашого Відділу. — М. Купер, секр.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Т-во „Українська Січ", Відд. 182, повідомляє своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в год. 2:00 по пол., в парафіяльній залі, при 45-47 Hope Ave. в Пассейку, Н. Дж. Проситься всіх членів прийти на Збори та вирівняти свої місячні вкладки. Просимо також привести нових кандидатів в члени УНСоюзу. — Управа.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Збори Т-ва „Єдність", Відд. 163, відбудуться в неділю, 13-го березня 1960 р., в домі Горожан, при 847 N. Franklin St., в год. 1:00 по пол. Пригадується всім членам, що вплата вкладок повинна бути внесена найдалі до 20-го кожного місяця. Хто з членів не буде придержуватися цього, буде суспендований. — І. Дуда, предс.; В. Хромяк, рек. секр.; С. Филик, фін. секр.

ОБОРН, Н. Й. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 283, подає до відома, що дня 17-го січня 1960 року відбулися Річні Загальні Збори Т-ва, з участю коло 120 осіб. Зборами проводив піонер та довголітній член УНСоюзу п. О. Саварин, а секретарював п. М. Кіналь. Після вичерпного звіту Управи та Контр. Комісії, присутні уділили абсолюторію уступаючій Управі, та, по короткій дискусії, обрано нову Управу на 1960 рік, збільшуючи число Мужів Довір'я з 5 до 9, в такому складі: М. Саварин, голова, М. Хамуляк, заст.; П. Пироганич, фін. секр.; В. Джонес, рек. секр.; А. Шварик, кас. Мужі Довір'я: А Саварин, І. Бурачок, І. Мриґльот, М. Любий, І. Марчишин, І. Чорній, М. Курій. Контр. Комісія: М. Косяк, гол., І. Чорній і З. Казанівський, члення.

МІЛВОКІ, Виск. — Т-во ім. І. Франка, Відд. 103, повідомляє усіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 19-го березня 1960 р., в год. 7:00 веч., в церковній залі при Савт 11 вул. і Вест Вашинґтон. Проситься усіх членів прийти на Збори, бо маємо деякі справи до полагодження. Закликаємо членів вписувати своїх дітей, внуків та знайомих в члени УНСоюзу, щоб наш Відділ не був позаду інших Відділів. — Управа.

Посмертні Згадки

Николай КАЧУН, — довголітній член Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 156 УНСоюзу в Честері, Па., відійшов від нас на вічний спочинок дня 9-го лютого 1960 р. Покійний походив зі села Татарів, пов. Рудки, Зах. Україна. Полишив у великому смутку дружину Анну, 2 синів, 4 доньки та 17 внуків. Похорон відбувся 12 лютого 1960, з пох. заведення до української прав. церкви, а опісля на цвинтар Loun Craft. — В. Ї П.!
В. Новак, секр.

Анна ВАСЬКІВ, членкиня 363 Від. УНСоюзу в Олеан, Н. Й., померла несподівано дня 16 лютого 1960 р. Покійна народ. 1899 р. в с. Серники Долішні, пов. Рогатин. Покійна була активною членкинею, живо цікавилася українським життям, не жаліла пожертв на народні цілі. В молодих літах інтересувалась театром, та багато разів в ньому виступала, через що була знаною між своїми й чужими. Була лагідної вдачі та допомагала морально і матеріяльно багатьом людям. Покійна полишила у великому смутку мужа Стефана, синів: Івана і Петра, доньку Олену та 5 внуків. Похорон відбувся 19-го лютого 1960 р., з римо-кат. церкви, при участі Родини, Членів Т-ва, Приятелів та Знайомих. Покійну поховано на цвинтарі Ст. Бонавентури. Зі смертю Покійної, Родина і Громада сильно відчують велику втрату. — В. Ї П.!
Д. Базів, секр.

Гілярій ПРИТИКА, довголітній член Б-ва св. Арх. Михаїла, Відд. 213 УНСоюзу в Байоні, Н. Дж., помер 1-го березня 1960 р. Покійний народився 1889 р. Походив із с. Долиняни, пов. Рогатин, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Анну, 4 доньки: Марію, Агнес, Гелен і Теклю, сина Івана та 10 внуків. Похорон відбувся 4-го березня 1960 р. до української кат. церкви Преч. Діви Марії, при участі Родини і Членів Б-ва, а відтак на цвинтар Голі Крос в Арлінґтон, Н. Дж. — В. Ї П.!
А. Басараб, секр.

ТАРЗАН, ч. 4419. Чи Кросс втіче?

Тяжко поранений Крака безвільно впав на дно лягуни, коли Тарзан розпачливо поспішав вгору!

Він виплив на поверхню води, втягаючи присмно, свіже повітря ... Але незабаром він звернув увагу на те, що Джім на добре втікав!